

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VINTERBILD FRÅN STOCKHOLM. — EFTER FOTOGRAFI.

21:STA ÅRG.

DEN 18 JANUARI 1920

N:o 16

Foto. Jaeger, Sthlm.

Klitch: Bengt Silfverparre.

Herman Fleming

HERMAN FLEMING.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 14 december fyllde f. d. majoren frih. O. H. A. Fleming sextio år.

Oskar Herman August Fleming är nämligen född den 14 december 1859 på Väst-Tärna överstelöjtnantsboställe i Kumla socken av Västmanlands län och son till dåvarande kaptenen, sedermera översten frih. Oskar Erik Ferdinand Fleming och hans maka Augusta Charlotta Vilhelmina Schenström. Den ätt han tillhör är en av det svenska riddarhusets äldsta och förnämsta: dess äldste med full säkerhet kände stamfader är den svenske riddaren Peder Fleming, vars ena son riksrådet och lagmannen Klas Fleming blev stamfader för de i Sverige levande grenarne av ätten, medan den andra gav upphov till en dansk gren, till vilken även norske rikskanslären Bo Pedersen Fleming hörde. De äldre grenarne av ätten, av vilka ett par erhöilo friherrlig värdighet redan 1569 och tvenne grevlig, äro dock numera utdöda. Den nu levande friherrliga ättegrenen härstammar från överståthållaren, riksrådet Klas Fleming, som 1651 upphöjdes i friherrligt stånd.

Efter att redan året förut ha mönstrat som volontär vid Livregementets grenadierkår avlade Herman Fleming år 1877 mogenhetsexamen vid Västerås högre allmänna läroverk och blev därefter elev vid krigsskolan, varifrån han följande år utexaminerades. Han utnämndes nu till underlöjtnant vid nyssnämnda grenadierkår, vid vilken hans fader var överstelöjtnant och sekundchef, men hans matematiska begåvning föranledde honom att omedelbart söka transport till Göta artilleriregemente, där han 1883 avancerade till löjtnant. De därpå följande åren 1884—87 var han inkallad till tjänstgöring som repetitör vid artilleri- och ingenjörshögskolan. År 1891 blev han artilleristabs-officer, befordrades 1893 till kapten i armén och 1894 vid Första Göta artilleriregemente, utnämndes 1897 till major i armén och tjänstgjorde 1899—1902 som fälttygmästare. År 1903 överflyttade han i reserven.

Den närmaste anledningen härtill var att Fleming redan år 1902 tagits i anspråk för industriell verksamhet. Han kallades nämligen nämnda år till ledare av artilleriverkstäderna vid Bofors och år 1904 även vid Finspong, sedan de stora industriella verken där övertagits av det året förut bildade Aktiebolaget Nordiska artilleriverkstäderna. Under Flemings ledning företogs nu här betydande nyanläggningar, däribland av kanonverkstad, smedja, träbearbetningsverkstad och ångpannehus samt en större och en mindre uppsättningsverkstad. Under sin verksamhet här gjorde sig Fleming i hög grad omtyckt och hedrades med det ena förtroendeuppdraget efter det andra. Bland annat var han ledamot av landstinget åren 1906—09 samt valdes år 1907 av Östergötlands läns landsting till ledamot av Första kammaren. Vilka goda tankar man där hyste om frih. Fleming, framgick därav, att man redan vid hans första riksdag utan föregående prövning i tillfälligt utskott tilldelade honom en suppleantplats i bevillningsutskottet, som han år 1914 fick utbyta mot en ordinarie; att befordran så länge lät vänta på sig berodde naturligtvis på den inskränkning i utskottsrepresentation det parti han tillhörde — det moderata — fick underkasta sig i sammanhang med beskärningen av den graderade röstskalan och det proportionella valsättets införande. Dessutom har Fleming av kammaren tagits i anspråk för arbete i särskilda utskott, t. ex. 1910 i arbetsavtalslagstiftningsutskottet och 1911 i arbetareskyddslagstiftningsutskottet samt under åtskilliga år varit statsrevisor. Genom de solida egenskaper och den i ordets egentliga betydelse sansade och moderata hållning han intagit till dagens stridsfrågor har Fleming även vunnit ett år för år stigande inflytande icke blott bland sina egna partikamrater, utan även inom kammaren i det hela.

Utän att höra till dem, som allt för ofta göra bruk

av sin yttranderätt, deltagar Fleming dock ej sällan i debatterna med sakliga och väl avvägda yttranden. Vid sin första riksdag väckte han motion om sådan förändring i tryckfrihetsförordningen, att utgivare av periodisk skrift, som varder dömd till urbota bestraffning, icke under strafftiden skulle äga befatta sig med skrifterns utgivande. Ehuru självklart riktig lyckades den icke vinna Andra kammarens bifall, då den ansågs gälla en detaljändring, varmed man icke borde föregripa den allmänna revisionen av tryckfrihetsförordningen, men i Första kammaren hade han tillfredsställelsen se sitt jungfrutal efterföljt av en lysande seger i voteringen. Vid 1910 års riksdag yttrade han sig till förmån för det då framlagda sammanjämningsförslaget i arbetsavtalslagstiftningsfrågan, emedan man ju dock därigenom skulle fått vad han med rätta ansåg som det viktigtigaste i detta lagförslag, nämligen arbetsdomstolen: "det är givet", yttrade han, "att det skall giva mera stadga åt arbetsförhållandena, om avtalen kunna komma att stöja sig på domar, avkunnade av en domstol, än på blott förhandlingar eller blott skiljedomare, vilka senare i de allra flesta fall äro mycket underkastade konjunkturer och opinionen för dagen". Som gammal militär har han gärna och sakkunnigt tagit till orda i föreliggande militära anslagsfrågor och bland de anföranden, som hölls till förmån för den s. k. F-båten vid 1911 års riksdag, var hans ett av de sakligt sett mest vägande; för honom tedde sig frågan om anslagsbeviljande till denna som ett spörsmål, huruvida vi överhuvud ville upprätthålla vårt sjöförsvår eller icke. Vid 1912 års riksdag hörde han till dem, som med största kraften förde ordet mot den då irragasatta suspensionen av lagen om tjuogoårig hävd, i det han i en motion om avslag å den k. propositionen i ämnet med skärpa framhöll de olyckliga verkningar en sådan suspension skulle medföra ur praktisk och lämplighetssynpunkt. Vid 1913 års riksdag framförde han motionsledes en, som det efterföljande världskriget till fullo visat, synnerligen beaktansvärd fråga, nämligen den om större enhetlighet i fråga om arméns och marinens utrustning med vapen och ammunition även som om utredning av vilka åtgärder som borde vidtagas för att svenska privatfabriker för vapen- och ammunitionstillverkning med erforderlig produktionsförmåga måtte finnas till krigsstyrelsens disposition. Vid samma riksdag fäste han i en motion uppmärksamheten på betydelsen för vårt lands försvar av anskaffandet av ett tidsenligt bergsartilleri. Vid 1914 års riksdag gav han genom en motion anledningen till, att den nu vedertagna benämningen pilsnerdricka vidhäftades de svagare ölsorter, vilkas alkoholhalt väl överstiger svagdrickats, men dock icke går utöver 3,6 volymprocent. Med värme har han vid upprepade tillfällen fört talan för full ersättning åt dem, vilka genom tobaksmonopolets införande eller riksdagens åtgärder i avseende på handeln med alkoholhaltiga drycker utan egen förskyllan åsamkats ekonomiska förluster. Utrymmet tillåter oss icke att utsträcka denna resumé av frih. Flemings riksdagsverksamhet till de sista åren, vilka ju också ännu torde befinna sig friska i läsarens minne. Det ändrua torde också vara tillräckligt för att giva en föreställning om hans allmänna intressen och arten av hans politiska konservatism.

Senast har frih. Fleming av k. m:t kallats till ledamot av den kommission, som tillsatts för utredning rörande den omorganisation av vårt lands försvarsväsen, vilken kan föränlidas av Sveriges genom världskriget förändrade utrikespolitiska och militära läge såväl som av redan vunnen erfarenhet om verkningarne av 1914 års försvarsordning. Att vårt lands försvarsvänner i honom hava en god förespråkare, är det ingen, som tvivlar på.

F. d. Sheriffen i Hull *Sir Erik Ohlson* har i dagarne upphöjts till engelsk baronet. Utnämningen är anmärkningsvärd och av särskilt intresse med hänsyn till att den sålunda utmärkte är svensk till böden. Det är ytterst sällsynt, att den ärtliga baronetvärdigheten förlänas en person, som icke är född inom det engelska rikets gränser och förutsätter hos den därmed hedrade de största personliga förtjänster.

Sir Erik Ohlson, som är född i Fellingsbro, Örebro län, kom, efter att i hemlandet under ett tiotal år hava praktiserat i

SIR ERIK OHLSON. F. i Sverige. — F. d. sheriff i Hull. — 1 dagarne baroniserad i Eng. and. — Efter porträt.

tresserad för det samhälle, till vilket han genom sin affärsverksamhet var knuten, tog direktör Ohlson aktiv del i stadens kommunala liv och hedrades även med ett stort antal krävande förtroendeuppdrag. Bl. a. innehade han åren 1913—15 befattningen som stadens sheriff. Sistnämnda är utnämndes han till knight och erhöi i samband därmed sir-titeln. Sir Erik, som är gift med en engelsk dam, är med sin familj bosatt i den några mil norr om Hull belägna förnämliga badorten Scarborough. Av bar-

FURST KARL VON WEDEL. Förutv Riksståthållare i Elsass-Lothringen. F. 1842 † 30 dec. — Efter porträt.

kolhandel och befraktning, 1902 till England och grundade i Hull kol- och trämassefirman Ohlson & Co. Affären, vilken efter hand nådde en betydande utveckling, ombildades 1909 till aktiebolag med hr Ohlson som verkställande direktör. Livligt in-

nade sig ursprungligen åt den militära banan, där han er-nådde ett snabbt avancement. År 1889 utnämndes han till generaladjutant och kort därefter till general à la suite. Redan förut eller från 1876 hade hans kraft tagits i anspråk även inom den tyska diplo-

matien, och en betydande del av hans livsverk kom även att falla inom detta område. Bland diplomatiska värv, som anför-troddes honom, kunna nämnas ministerposterna i Stockholm, Rom och Wien. Under ministertiden i Stockholm, vilken inföll under åren 1892—94 ingick han giftermål med grevinnan Stephanie von Platen, född Hamilton, av den svenska ätten. År 1907 anför-troddes åt greve Wedel en av det tyska rikets mest framskjutna och krävande poster, nämligen ståt-hållarskapet över Elsass-Lothringen, en befattning för vars framgångsrika handhavande han genom sina personliga egenskaper liksom även genom sin tidigare militära och diplomatiska verksamhet ägde de yppersta förut-sättningar. Han ställde sig över partierna och deras strider samt vann genom sin oväld och sin personliga auktoritet be-folkningens sympatier. Genom sin avgång från ståt-hållarposten redan på våren 1914 kom han att stå utanför de händelser, som ledde till riksländets avskiljande från Tysk-land.

Furst Wedel har vid upprepade tillfällen, särskilt under krigsåren, tillsammans med sin gemål besökt Sverige, där fursteparet med förkärlek vistats på godset Stora Sundby i Södermanland, vilket furstinnan Wedel medfört i boet.

nen i detta äktenskap är äldste sonen, den 9-åriga James Erik, arvinge till faderns baronetvärdighet. Knight-titeln är däremot icke ärftlig.

*

Förre ståt-hållaren i Elsass-Lothringen furst Karl Julius Leo von Wedel avled den 30 dec. på Sofiahemmet i Stockholm efter någon tids sjukdom, 78 år gammal.

Greve Wedel, ättling av den anrika hannoveranska grevesläkten Wedel, äg-

DIREKTÖR C. ANDRÉ. En den svenska sjukgymnastikens befrämjare i Tyskland. 60 år 18 dec. — Text å sid. 255.

AMERIKANSK NÖDHJÄLPSKOMMISSION I BERLIN. T. v. sittande: ledaren mr Scat'ergood Text å sid. 247.

BLIV
MEDARBETARE I
HVAR 8 DAG!

Prins Vilhelm har i dagarna i spetsen för en expedition, bestående av ingenjör Åke Sjögren, lektor Ernst Hemmendorff och löjtnant Birger af Sandeberg anträtt en forskningsfärd till Centralamerika. Expeditionen har vetenskapligt syfte och har satt som sin huvudsakliga uppgift att arkeologiskt och etnografiskt undersöka de märkliga ruinstäderna i Yucatan och Honduras, såväl de som redan varit föremål för vetenskapligt studium som det stora antal städer vilka ännu äro outforskade, och där utomordentligt värdefulla fynd kunna förväntas. De samlingar, som av expeditionen kunna komma att förvärfvas, skola sedan få sin bearbetning på Riksmuseets etnografiska avdel-

Vidst. bild: PRINS VILHELM. Ledare för den forskningsexpedition till Centralamerika vilken i dagarna avgår. Foto. Jæger, Sthlm.

ning. Utom arkeologiska och etnografiska forskningar kommer expeditionen att bedriva även naturvetenskapliga och växtgeografiska undersökningar. Prins Vilhelm har redan tidigare dokumenterat sig som en synnerligen skicklig fotograf varjämte hans starka samlarintresse kommit till synes under bl. a. en resa i Indien. Ingenjör Åke Sjögren är i viss mån förtrogen med det arbetsfält expeditionen står i begrepp att uppsöka, i det han för ett tjugufemtal år sedan företagit arkeologiska grävningar i de berörda trakterna. Lektor Hemmendorff blir expeditionens botaniska expert samt genom sin portugisiska språkkunskap även dess tolk. Löjtnant af Sandeberg åter kommer att tjänstgöra som kartograf.

Expeditionen bekostas av enskilda personer som önskat att på detta sätt befrämja svensk etnografisk forskning.

DELTA GA RE I EXPEDITIONEN: T. v.: INGENJÖR ÅKE SJÖGREN. — Foto. Jæger, Sthlm. Mellerst: LÖJTNANT B. AF SANDEBERG. — Foto. Blom. Västerås. T. h.: LEKTOR E. HEMMENDORFF. — Foto. Jæger, Sthlm.

T. v.: SIEMENS & HALSKES FLYGMASKIN DEMONSTRERAS I STOCKHOLM. T. h.: KRIGSMINISTERN HÄLSAR PÅ DEN TYSKE FLYGAREN. — Pressfoto. — Text å sid. 256.

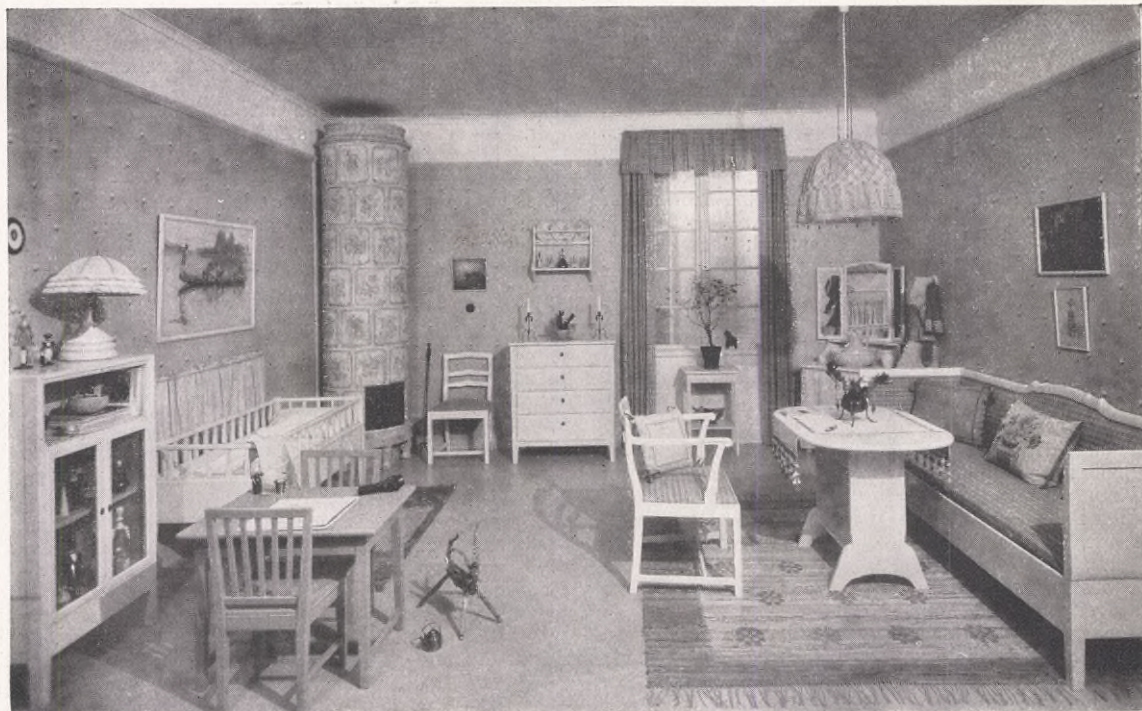

Foto. Mjöstedt, Stockholm.

Kliché: Bengt Silfverparre.

DEN AV KRONPRINSESSAN FÖR UTSTÄLLNINGEN AV IDEALHEM I LONDON I FEBRUARI BESTÄLLDA SVENSKA BARNKAMMARINTERIÖREN. F. n. utställd i Svensk hemslojd, Stockholm.

En utställning av idealhem öppnas den 4 febr. i London i det stora sport- och utställningspalatset Olympia. Såsom en särskild attraktion för denna utställning hava drottningarna av Holland, Spanien,

Belgien och Norge, kronprinsessan av Sverige, prinsessan Alice, grevinnan av Athlone samt prinsessan Mary anmodats att anordna var sin barnkammare, ka-

Forts. å sid. 247.

Pressfotes.

Kliché: Bengt Silfverparre.

SVERIGES FOLKSKOLLÄRARFÖRBUND KONSTITUERAT I STOCKHOLM den 4 januari. En deputation till statsministern. Text å sid. 251.

EN BOKÖRN från Jämshög deponerad i Statens historiska museum. — Text å sid. 254.

EN STORSTADSBILD.

FÖR HVAR 8 DAG AV EMMA-GABRIELLE DE POURTALÉS.

På översta trappsteget till stora operan, strax intill en av de stora kolonnerna ligger en fattig gammal kvinna.

Hon ligger med armarne utsträckta. Huvudet med de grå, något lockiga hårslingorna, som ringlade sig fram undan huvudduken, vilar på den ena, utsträckta armen. Fötterna, i de utslitna skorna, har hon dragit upp under den trasiga kjolfällen.

En bild av förtvivlan, fattigdom och övergivenhet. Där nedanför, på Place de l'Opéra, myllrar det rastlösa storstadslivet.

Omnibussar och droskor, automobilerna och fotgängare — alla hasta, alla skynda. En och annan förbiilande kastar en flyktig blick dit upp på den gamla kvinnan. En och annan stannar, liksom frapperad av synen däruppe — sällsam även för en jäktande storstad.

Ingen stannar, ger sig tid att *nu* gå de få stegen dit upp till fästens och praktens magnifika tämpel där armodet tagit plats i skepnad av en gammal fattig kvinna.

I kväll, när ljusen stråla, och fästklädda par tåga leende och förväntansfulla dit upp — äro stegen få — nu, vid solljus och dagens hastande bestyr, äro de besvärliga och tidsödande.

Ingen har tid. Man skulle nog så gärna velat — någon annan gör det kanske — eller nästa gång man går där förbi fins hon där nog — tiden går... man har inte tid.

Lyxautomobilerna göra sina eleganta svängar in på Rue d'Auber eller Rue Halévy. Damerna i dem böja sig fram — den svarta massan däruppe frapperar dem, underligt att polisen låter henne ligga där! Tantpis! ...Man har ej tid...

*

Uppför Rue de la Paix kommer en ung dam. Hon går raskt och hurtigt. Den kyliga luften har givit röda rosor åt hennes kinder. Hon känner ej kylan, ty pälsjackan är mjuk och varm. Hon tänker just på ingenting — har bara förnimmelse av, att dagen är skön, och den stora staden bedårande med sitt liv och jäkt.

I hörnet av Rue de la Paix och Boulevard des Capucines stannar hon. Gumman, som skjuter sin kärra full med pampviolerna och bleka rosa-nejlikor — ser för rar ut. En violbukett, instucken i pälsjackans mörka uppslag passar just till dagens stämning — fästlig och skönhetsmättad.

Hon står en stund och inandas violbukettens ljuva, varliga doft — men nu måste hon snedda över till själva operan. Det synes rätt svårt — trafiken är liflig och utan uppehåll. Långtansfullt ser hon upp mot operans solljusa, granna fasad. Den som väl vore där! Boulevarden vimlar av åkdon, men — le sergent de ville har påpassligt höjt sin vita batong och nu står hon strax på refugen, mitt för sitt mål.

Ännu en övergång och vägen ligger klar och lugn. Under ett ögonblicks uppehåll i trafiken, mellan ett par framrusande bilar, skyndar hon över till trottoaren. Hon drar ett befriande andedrag och tänker skynda vidare, men stannar som fastnaglad. Var detta möjligt?! Kunde man ila detta förbi utan att stanna?! skynda dit upp?! Nej — ingen synes ha tanke därpå. Allt virvlade, brusade där förbi som om inget fanns som manade sitt stränga — "halt — se dit upp! och betänk!"

Krampaktigt slöt hon händerna samman in i den varma muffen. Sidenfodret smög sig mjukt omkring de behandskade händerna.

— Ingen gick dit upp.. ingen stannade. En stund, en kort sekund, stod hon tveksam. — Skulle det ej väcka uppmärksamhet om hon skyndade dit upp, —

högt över folkmassan? — Skulle man se på henne och undra? — Skulle det tydas som effektsökeri — bli sedd och beundrad? —

Tanken var blixtnabb och gled även blixtnabb förbi — och innan hon själv visste hur, stod hon där böjd över den fattiga, arma varelsen.

— Madame! — rösten darrade lite — ma lame, êtes-vous malade? — Puis-je faire quelque chose pour vous? — Madame! — Handen lades varsamt på den gamlas axel... Intet svar... ingen rörelse. — Hennes blickar fästades på det grå håret som rufsigt föll fram undan huvudduken. — Sakta rödde hon vid det trötta huvudet.

— Låt mig vara er till hjälp madame... Jag vill inte sára... jag menar väl... det är kallt på stengolvet...

Intet svar... ingen rörelse...

Förskräckt rätade hon upp sig och såg hjälplöst ut över den förbiilande mängden. — En aning om död flög igenom hennes hjärna. —

Var livet så grymt mitt i Guds klara, härliga sol-ljus? —

Så småningom samlades en och annan där nedanför trappan. Den eleganta, smärta gestalten däruppe var tydligen något att se på — kontrasten var pikant — ja, kanske rent av målerisk!

En äldre herre gick trappan upp och böjde sig ned över den gamla. Han böjde sig än längre ned och strök det tovigra grå håret ur pannan på kvinnan.

— Död, madame, — sade han vänd emot den unga damen — död här, mitt under våra ögon. — Här, just här, där vi alla skynda förbi. — Det är en storstadsbild madame, — det händer var dag som går, fastän inte just så — mitt för våra ögon.

Död! — namnlös och fattig!? — Hur är det möjligt? — Hon fattade det ej, den unga, lifsglada kvinnan. — Storstaden, den bedårande, liffulla platsen, syntes henne plötsligt så mörk och ödslig, hjärtlös i all sin rikedom och lyx, som bländade och snärjde ett livsglatt sinne.

En polisbetjänt banade sig väg — viktig och säker, genom den gapande mängden och gick långsamt upp för trappan. — Den nöta notisboken slogs upp —

— Behövs inte, sade den gamle herrn med en glimt av stål i ögat. — Damen här och jag har funnit att hon är död — skaffa hjälp och för henne bort. —

Den myndiga rösten gjorde verkan. Mannen lutade sig ned och lyfte upp den gamlas huvud.

Lucie Dubois, sade han kort — jag trodde det — förr stod hon här nere och tiggde — nu är hon död.

Man förde bort henne. Mängden delade sig tyst till en bred gång.

Man förde bort henne, Lucie Dubois, med en främmandes violer i sin vitnade, krampaktigt slutna hand.

— Madame, sade den gamle herrn och vände sig bort ifrån det dystra tåget mot den unga damen... Madame, det var en dystert syn för unga ögon. — Livet är sorgligt ibland... man tror det knappt vid denna syn, — han gjorde en tvär handrörelse ut mot boulevarden och det myllrande livet som oavbrutet fortsatt sitt jäkt och larm. Folkmassan är redan skingrad — madame ser... allt går hastigt och lustigt på en plats som denna.

Damen böjde på huvudet. Tala kunde hon inte. Det kändes som om iskalla fingrar gripit om varma, lifsfulla hjärtefibrer. All lifslust rann bort. — Hur skulle hon mer kunna glädjas? — För första gången korsade armod och skriande nöd hennes glittrande väg. — Hur var detta möjligt? En död, — mitt i Guds härliga sol och storslagna skönhet? — En död på konstens och glädjens praktfulla tempel! —

— Kom, sade den gamle herrn — inte upp för boulevarderna — vi gå långsamt fram mot Tuilerierna

så madame kan hemta sig ifrån det sorgliga vi sett. — Så skall jag, om madame tillåter, berätta en historia — ett livs historia, den döda Lucie Dubois bländande — vi kunna ju också säga — korta saga. Jag kände henne något, Lucie Dubois — l'Étoile de la danse — l'Étoile de notre grande Opéra — Lucie l'Étincelle!

Tysta gingo de framåt rue de la Paix. Där har hon just nyss skyndat fram... ett helt livs tragedi låg utspelt sedan de korta, fattiga minuterna.

I en av Tuileriernas folktomma alléer stannade den gamle herrn och såg upp på henne. — Om madame nu tillåter, vill jag börja min berättelse.

— Det var, började han och fortsatte långsamt, stödd på sin käpp, att gå framåt. — Det var länge sedan — långt innan madame var född — låt oss säga på 60-talet — en kväll på Opéran, som jag såg henne, Lucie l'Étincelle, för första gången. Jag minns särskilt den kvällen därför att jag — ja, madame, jag har också varit ung och glad... något "fou" kanske — vi voro alla så glada på den tiden — ack — ja! les beaux jours de l'Empire — esprit et élégance! Légereté peut-être, mais noblesse dans l'esprit — et noblesse dans les folies! — Då såg jag, som sagt, Lucie för första gången. — Ingen fanns som hon inom dansens rike — en bländande stjärna — ett irrbloss! — Parisarne dyrkade henne och vi buro henne på våra händer — och just den kvällen, spände vi hästarne från hennes vagn och drogo henne jublande fram genom boulevarderna. —

Hon var som ett barn — ett tanklöst, bortskämt barn. — Jag ser henne ännu framför mig där hon stod, efter föreställningens slut, uppe på trappan, strax bredvid där vi nu funno henne död. — Hon stod med famnen full av rosor — skrattande åt våra klumpiga försök med att spänna ifrån hennes hästar — självsvaldigt och muntert stampande med den lilla foten i sidensandal. — När vi äntligen voro färdiga öppnade hon sina armar och strödde rosorna ut över folkmassan där nere — kysste på fingertopparne åt dem alla liksom särskilt åt var och en — sprang skrattande utför trappan — och drogs bort...

Den gamle herrn tystnade. — Han log som åt ett vackert minne.

— Lucie hade sin egen lilla historia, fortsatte han — vi visste det. — Hon älskade tenoren, den famöse signor X., med hela sitt lilla hjärtas intensiva glöd. Hon tillstod det öppet. — Men han! — Madame förstår — den gamla vanliga sagan — han var fäst vid

en annan. — Mitt under glada fäster då hon hyllades som en drottning, kunde hon plötsligt falla i gråt — lidelsefullt — häjdlöst. — Strax därpå log hon, torkade sina tårar och sjöng med sin klara, spröda stämma "Vive la vie!! — a' bas les chagrins". Hon var som en fjäril — en dagslända, och nu är hon död. Hon dog på trappan till det tempel där hon älskat, lidit och hyllats. — Dör med en okänd dams lilla violbukett i sin hand. — Jag såg det, madame — un beau geste... je vous remercie...

Så bröt kriget ut — och vi alla drogo bort. Några av oss vände åter — andra stannade kvar. Jag vet att Lucie den tiden, trogen sin natur — rastlös och godhjärtad, for omkring för att muntra och liva. Hon sjöng och dansade i gathörn och baracker — outtröttlig i sin iver och stora patriotism. Jag hörde många vackra ting berättas om henne. Vid ett tumult på Place de la Bastille lär hon ha fått ett bajonettstyng i foten, som för alltid gjorde den stel — hennes bana blev bruten.

Jag själv kom ej på mycket länge till Paris, — jag gifte mig och bodde för det mesta på min fars slott i Ardennerna, — och nu — nu är jag ensam — mitt fädernehem grusat — min ende som fallen i detta omänskliga krig — min sonson invalid och blind — den siste av vår gamla ätt. I kväll fara vi hem, — jag säger hem, madame, fastän inget återstår därav — min sonson och jag för att plantera nya, unga träd i de nedmejade, sekelgamla alléerna. — För vem gör jag det? — Ej för min blinde, lemlästade sonson — som aldrig kan se dem växa upp — eller för det nya Frankrike som jag själv aldrig får skåda —? Jag vet inte — men det är som ett behov för mig att söka bygga upp där omänskligheten och hatet mejat ned...

Förlåt madame, en gammal man som går så här och pratar... men den ena tanken väcker den andra till liv...

Vid gallerporten ut mot place de la Concorde korsar en skara invalider deras väg — på kryckor och i mekaniska små vagnar.

Den gamle mannen tog med vördnad av sig hatten och stod med blottat huvud till den siste av dem mödosamt släpat sig förbi.

— Nyss madame, uppe på Opératrappan dog en tid, som aldrig mer står upp — detta är *nuet* — pauvre France! —

Han gick sedan bort — trött och böjd, en ensam, gammal man, som snart skulle fara åter till sitt skövade fädernehem för att sätta nya skott för en kommande släkt, som ej blev hans.

Till bild å sid. 243.

Representanter för de svenska och amerikanska samslutningar, vilka organiserat sig för att bringa *centralmakternas hungrande barn hjälp*, mottogs den 3 jan. i Berlin av rikspresident Ebert. I sitt av varm känsla präglade välkomsttal framhöll presidenten, att det igångsatta hjälparbetet inledde ett närmande mellan de söndrade nationerna. Ur denna kärleksverksamhet skola tacksamhet och välvilja spira till framma för världsfredsiden. Sverige har förvärvat det tyska folkets tillgivenhet genom sin offervilliga hjälp och budskapet om den hjälpverksamhet, som igångsatts av kvinnorna i de amerikanska kväkareorganisationerna, har av Tyskland hälsats med glädje. Till sist uttalade presidenten en förhoppning att hjälporganisationernas arbete skulle krönas med framgång och bringa välsignelse såväl åt dem själva som åt de hungrande folkmassorna.

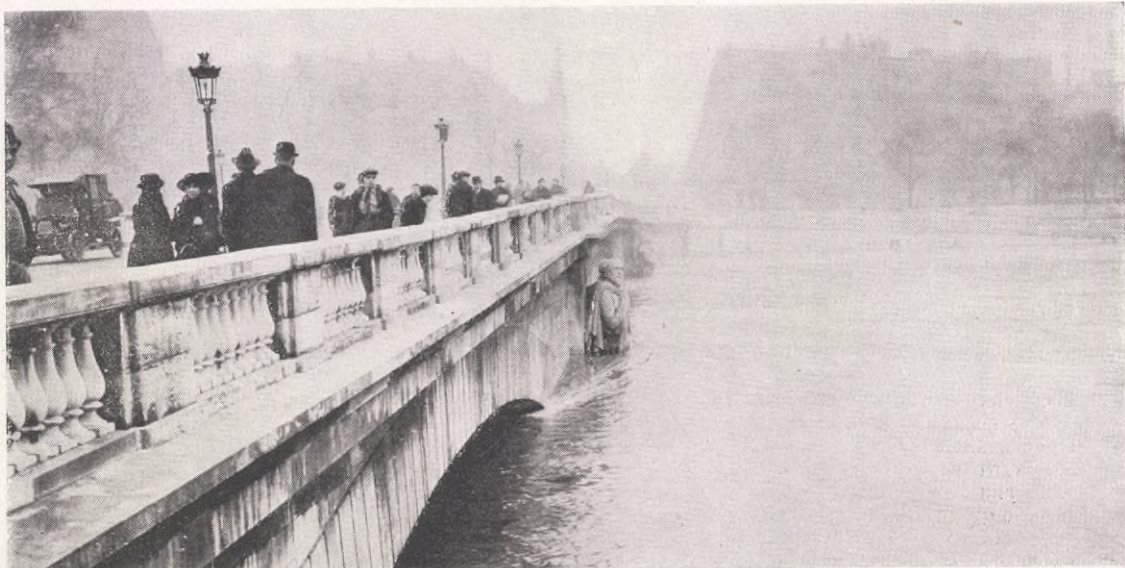
Forts. fr. sid. 245.

raktaristisk för respektive länder. Till denna avdelning av utställningen kommer en särskild entréavgift att upptagas till förmån för "The Middelsex Hospital"

i London. Kronprinsessan Margaret har uppdragit åt Svensk Hemslöjd att utföra den svenska barnkammaren och Föreningens chef, arkitekt Anders Lundberg, har efter kronprinsessans anvisningar komponerat en enkel men utsökt vacker och stillfull barnkammarmarinteriör. Möblerna äro utförda i vitlackerad furu med beslag av handsmitt järn. Väggarna tapetseras med enkla, handtryckta tapeter utförda av "Atelier Handtryck" och ritade av fröken Märtha Gahn, som även komponerat möbelyg, gardiner, barndräkter m. m. Bland dem som i övrigt bidragit att smycka den svenska barnkammaren äro att nämna Einar Nerman, fru Hilda Starck-Lilienberg, Märtha Måås-Fjetterström, Edvin Ollers och Uppsala-Ekeby kakelfabrik. Ur enskilda samlingar har till förfogande ställts tavlor av Carl Larsson och John Bauer.

Interiören utställdes den 3—11 jan. i Stockholm i Svensk Hemslöjds utställningslokal. Kronprinsen och prins Eugen samt kronprinsparets barn besökte redan första dagen utställningen. Kronprinsessan var däremot av sjukdom förhindrad att närvara.

PARIS HOTAT AV ÖVERSVÄMNING.

Efter fotograf.

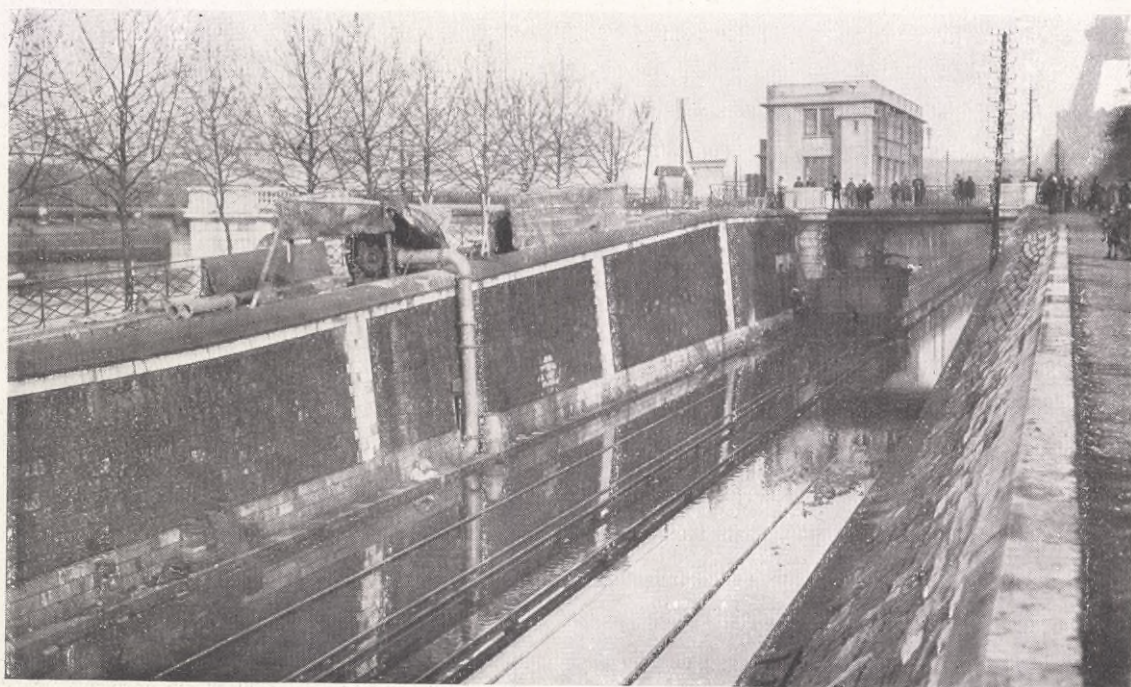
PARIS HOTAT AV ÖVERSVÄMNING. ZUAVEN VID PONT D'ALMA I VATTEN TILL MIDJAN. I februari 1919 visade vi en liknande bild från översvämningen, men då nådde vattnet endast zuavens knän.

Klische: Ernst Silfverparn.

Förödande översvämningar hava under den senaste tiden inträffat i Mellaneuropa som följd av det under december rådande regnvädret med dess starka nederbörd. I Frankrike visade särskilt Seinen och dess bifloder en stark stigning, vilken nådde sin höjdpunkt vid tiden för årsskiftet. Floderna stego över sina bäddar och vattenmassorna översvämmade väldiga landområden, anställande betydande förödelse. I Paris inträdde en utomordentligt hotande situation,

i det flodvattnet översvämmade kajerna samt trängde in i källare och lågt liggande magasinlokaler, där varor för ofantliga värden förstördes. Flodens yta nådde därjämte en sådan höjd, att de för transport använda pråmarne icke längre kunde föras fram under broarne, som förbinda de båda flodstränderna med varandra. Seglationens inställande medförde i sin ordning oerhörda svårigheter för huvudstadens försäende med livsmedel och bränsle. Sedan uppehållsväder dagarne

Forts. å sid. 255.

Efter fotograf.

SEINEN NÅR ELEKTRISKA JARNVÄGEN PARIS—VERSAILLES.

Klische: Ernst Silfverparn.

KARESUANDO-KULTUREN.

NÅGRA SMÅDRAG JÄMTE FOTOGRAFIER FÖR H. B. D. AV **OSSIAN ELGSTRÖM.**

”TAAVON PIETI” OCH FÖRFATTAREN.

Längst i norr, alltså Köngämlapparna och vidare de som flytta efter Lainioälven, Lainivuoma lapparna. Båda leva under enahanda förhållanden och deras kultur förete ingen, eller nästan ingen skillnad. Möjligen torde Lainivuomalapparnas redskapsformer och utsmäckning, bland de lappar som ha beröring med Jukkasjärvilapparna, rönt någon inverkan därför så till vida, att de visa en något rikare ornering. Ävenså torde kåtans form bland dessa lappar vara något annorlunda än bland de nordligare vandrarna, men i hufvudsak tror jag dock man kan tala om en enhetlig Karesuandokultur.

Karesuando sockens lappar äro att räkna till omkring 600 individer av båda könen. Av dem draga omkring 90 % varje sommar till Norge, varvid de vistas i Tromsø Amt varifrån de varje höst återvända till Sverige. Cirka 10 % stanna året om inom socknen, dessa äro dels gamla dels fattiga och sjuka lappar. Antalet och % variera dock något för varje år.

Alla lappar inom Karesuando sockenområde, äro att räkna till nomadlappar — fjälllappar. Några s. k. skogs- och fiske-lappar finnas ej. Visserligen flytta ett par familjer av dem som stanna inom socknen, vid vårens inbrott upp till fjällsjöarna nära norska gränsen eller slå upp sin kåta vid ett vattendrag, varvid de om somaren idka fiske, men dessa äro dock ett så försvinnande fåtal, att de ej kunna räknas med.

Fjälllapparna leva som bekant av renskötsel och äro Karesuandolapparna att räkna till de duktiga sådana. Visserligen kunna en del av dessa lappar icke helt reda sig på, vad renhjorden avkastar. För att en lapp skall vara helt oavhängig fordras, att han bör äga en hjord av minst 200 djur, I en sådan hjord är nog 100 st. renkor, 50 tjurar och 50 kastrerade rentjurar, de s. k. *Herkarna*, vilka användas till körsel och som bärdjur. I en sådan hjord, blir tillökningen i kalvar varje år cirka 100, av dessa avlida

Under åren 1918—1919 reste jag bland de lappar som vistas inom Karesuando socken och vill jag i det följande giva några spridda drag ur deras liv och under vilka förhållande de leva.

Dessa lappar äro numera delade i tvenne ”stammar”, skulle man kunna säga, vilka benämnas efter de floder de följa på sina vandringar från och till Norge.

dock ung. 50 %. Lappen behöver alltså slakta 50 djur om året, för att ha tillräckligt till kläder, till mat och kött att sälja. I nödfall kan han även klara sig med mindre, men måste då ha litet ”vid sidan av”. Detta utgöres av de inkomster han kan få av att försälja olika slöjdprodukter, vad han kan få in på att för övrigt sälja, såsom skinnkläder, skor o. s. v. eller tillfälligt arbete av annat slag.

Lapparna draga, som jag förut nämnt, varje vår till Norge, i allmänhet äro de på sina renbeten i Tromsø samt i de s. k. ”renbetesdistrikten” ung. vid midsommaren. Här stanna de tills hösten, då de bryta upp. Vid jultiden äro de omkring Karesuando och i januari och vidare framåt nere i socknens östra delar eller i de nordvestligaste delarna av de angränsande.

När nu lapparna bryta upp eller rättare ”vända”, för att fortsätta den eviga vandringen västerut, packas allt vad de äga, i de små båtliknande slädar de nämna *geres*. Var och en av dem drages av en ren, och tågordningen är sådan, att varje djur är fäst med medels en tøm vid närmast föregående släde. Detta föreningsrep går från rengrimmans hakpunkt från slädens akter, *under* de surrningsrep som fasthålla slädens packning fram till fören. En dylik tågordning kallas en *raide*. Komna upp till norska gränsen, uppläggas alla slädar på vissa bestämda platser, sedan de förut omsorsfullt tjärats och reparerats. Färden

går sedan vidare utan dessa, ty nu gripa renarne in. På varje ren lägges en börda av högst 40 kg. 20 på var sida. Den sista renen i raiden, en särskilt klok och tam sådan, släpa kåtastängerna.

I Norge bo lapparna, dels i medförda tält, dels i torvhyddor, de s. k. *gammarna*. Lapparna, som bo i distrikten närmast Tromsø, vistas rätt mycket i nämnda stad där de utbjuda fantastiska slöjdarbeten till de stora ”turistmagasinen”, arbeten som sedan köpas av resande, i förvissning om att de erhålla genuin lappslojd. Detta är dock ett stort misstag, visserligen äro varorna äkta så till vida, att de tillverkats av lappar, men

LAPPGOSSE KASTAR LASSO.

form och utstyrel på sådana ”turist-etnografica”, är alltid den lapparna själva *aldrig* använda, ty lapparna äro stora affärsmän. Huru lappar äro klädda, är allbekant. mindre känt är dock kanske, att möter man en lapp i en mössa med ovanligt stor tofs, som på vår bild — Lappen i fråga, *dels* är en stor sprätt, dels att han är förlo-

LAPP-SPRÄTT.

DÖD LAPP I GERES.

vad. Tofsen och mössan äro presenter från hans evigt älskade. Lapparna skämta gärna med bärarna av en sådan jättetofs och fråga gycklande: "Hur mycket väger din tofs, då det rägnar?"

Den vanligaste mössiormen inom Karesuando socken är dock den, som införts från Kautokeino. Denna mössa har en kulle med fyra hörn, om vintern är den fylld av en dunkudde för köldens skull. I dessa mössor gömmer gamla lappar gärna sin pipa och tobakspung.

Lapparna öva sig från barndomen ivrigt i att kasta den lasso, varmed renarna infångas, ty renen är, trots sin vana vid människor ett skyggt djur, som ej kan tagas med händerna. Den unge mannen på vår bild var redan trots sin ålder (12 år) en riktig överdängare. Då lasso ej begagnas, bäres den över ena axeln i hoprullat skick.

För att gå från de levande till de döda, så hava lapparne för sed, att om någon dör på fjället lägges liket i en *geres* emballerad väl tills man kan få den döda till kyrkan. Sker ett dödsfall till ex. vid flytningen lämnas den avlidne, inpackad kvar uppe på fjället, ibland uppsatt på en ställning, eller mellan

BEGRAVNING I LAPPLAND.

tvänne träd, för att sedan hämtas vid nedfärden på hösten. Den ren som drager en sådan liksläde har ofta ett vitt band, fäst vid ena hornet, en art av "förklädnad", liksom vi bära sorgband, allt mot "andarna". Vid begravningen äro de sörjande ytterst våldsamma i sina utbrott av sorg. På vår bild ovan ses tvänne kvinnor som omfamna varandra; ett ögonblick efter sedan jag tagit bilden, låg den ena avsvimrad av sorg på marken bredvid släden. Om lapparnas övertro och dylikt samt om deras seder i övrigt vore mycket att säga, men utrymmet för denna artikel är knappt tillmätt och jag slutar därför med en bild av professor K. A. Wiklunds lärare i lappska, numera avlidne "Taavon Pieti". Det var en rar och vis gammal man, som sett mycket här i livet och som visste mycket. Vi äro fotograferade "å gästgiveriets trappa i Karsuando, efter en lektion, "Taavon" givit mig i språket. "Du tala skräckelig gott lappisk, hvis du for tale det en tio år till", var gubbens betyg. Om prof. Wiklund sade han ofta. "Fin man han professi, tale en fin lappisk, nästan så man kunde blifva rädd".

En märklig kvinna har med Grudd Anna Andersdotter i dessa dagar gått ur tiden. — Utgången ur ett enkelt dala-hem bibehöll hon ständigt och i såväl yttre som inre avseende den äkta prägel detta hem givit henne. Som mor till Anders Zorn skulle hon ju ha kunnat gestalta sitt liv anorlunda, men hon förblev intill det sista trogen sina tidigare levnadsvanor. I den gård, i närmaste grannskap till sonens Morahem, där hon bodde, sysslade hon med skötsel av sitt lilla hem och sina djur, och som den äkta daladotter hon var saknades icke ens den lilla järnpipan.

Men i all denna ärliga enkelhet var hon vördad av alla som kommo i beröring med henne. Hennes stolthet över den son hon skänkt sitt land

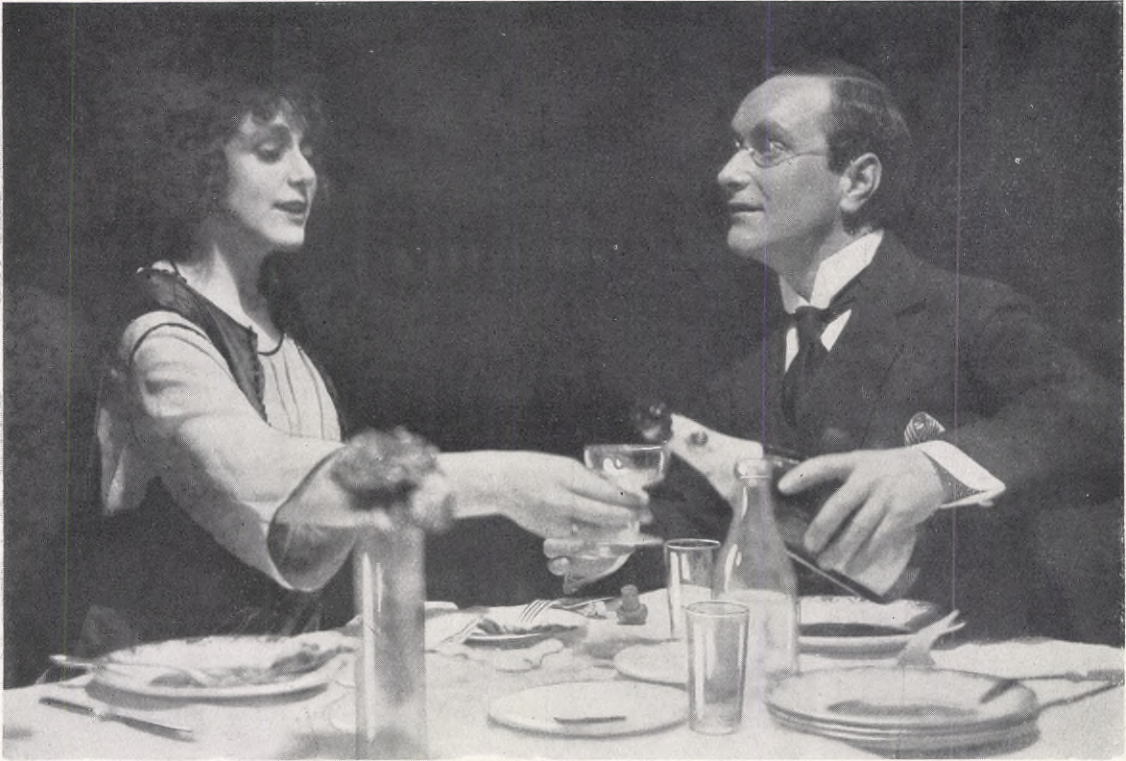
Efter porträtt. *Kliche: Huset Silfvergården.*
GRUDD ANNA ANDERSDÖTTER
Anders Zorns "Mona" (mor). F. 1838. † 7 jan.

kunde endast mätas med den oändliga kärlek och ömhet hon kände för honom, känslor som djupt återgäldades från hans och hans makas sida.

Hon hörde samman med Anders Zorns hem, och alla de som där vistats skola förvisso med sympati minnas den sällsamt vackra typ av en svensk allmogekvinna Grudd Anna Andersdotter gav.

Till Hvar 8 Dags medarbetare

vidarebefordras genom redaktionens försorg **endast oförseglade meddelanden**, som icke strida mot vår tidnings intressen.

EN SUCCESPJÄS PÅ LORENSBERGSTEATERN I GÖTEBORG: Fröken Renée Björling (Jacqueline) och herr Torre Cederborg (Theophile) i "Kärleken står på vakt" — Efter fotografi.

Lorensbergsteatern i Göteborg har under julen på sitt program haft ett franskt lustspel "Kärleken står på vakt" av de kända författarna Caillavet och de Flers. Pjäsen, vars tillkomst ligger ett tiotal år tillbaka i tiden, har gått över otaliga seener och vunnit världsuccès. Såsom flertalet franska lustspel är dess moral icke den allra bästa, men detta sakförhållande överskyles och sonas av styckets i enastående grad underhållande och roande förmåga. Det har en originell upprättning, är virtuosmässigt utformat, förfogar över ett outtömligt förråd av kvicka infall och blixtnabbt växlande överraskande situationer. Vid framförandet å Lorensbergsteatern fick lustspelet ett utförande, som tillförsäkrade detsamma ett nästan månads långt liv med alltjämt goda hus. Som made-moiselle Jacqueline lade den unga Renée Björling åter en lysande seger till den rad vackra framgångar, hon slag i slag vunnit på sin ännu helt korta konstnärsbana. Hon ägde all den charm och yttre fågring rollen krävde, hennes spel sprudlade av liv, mästerligt återgivande det unga sinnets bråda skiftningar och den ännu icke under förståndets lydnad brakta känslans häftiga strömkantringar.

Herr Gösta Cederlund som den av henne älskade mannen och oemotståndlige kvinnotjusaren verkade i den sistnämnda egenskapen icke alldeles övertygande. I stort sett var dock spelet intelligent och underhållande, i vissa poänger fullödigt. En synnerligen lycklig afton hade herr Torre Cederborg som Theophile, den unge vetenskapsmannen, vars väg genom livet och särskilt vid beträdandet av kärlekens irrgångar kännetecknas av ständiga motgångar, för små att äga olyckans till respekt bjudande storhet, men just lagom besvärliga för att verka löjeväckande och samtidigt appellera till medkänslan och sympatien. Den tack-samma, men svårutförda rollen fick en briljant tolkning. — Bland övriga uppträdande märktes Manda Björling och Inga Gaate samt hrr Öberg och John

Ekman. — För den utmärkta iscensättningen hade hr Arvid Petersen hedern.

*

Till bild å sid. 245.

Sveriges folkskollärares under senare delen av förra året bildade provinskreter av ett hela riket omfattande förbund samlades i Stockholm till konstituerande sammanträde den 4—5 januari. Kongressen, som höll sina överläggningar i Klara folkskola, var besökt av ett sextioal ombud från 17 landskapsavdelningar och representerande omkring 1200 medlemmar. Därvid antogs stadgar och valdes styrelse för ett Sveriges folkskollärares riksförbund, avsett att vara en sammanslutning till förbättring av lärarnes ekonomiska och rättsliga intressen, fortbildnings- och befodrings-möjligheter samt för höjande av folkskoleväsendet i pedagogiskt, organisatoriskt och socialt hänseende. Redan 1880, då Sveriges allmänna folkskolläreförening bildades, hade Stockholms folkskolläreförening utarbetat stadgar, vilka klart deklarerade att förenings-medlemmarne ville kämpa för ernåendet av en bättre ekonomisk och social ställning, men vid angivande av den allmänna föreningens arbetsmål erhöilo dock, av opportunitetsskäl, de ovan nämnda programpunkterna en mera undanskymd ställning.

Det nybildade förbundet beslöt sedermera även att ut-giva ett eget pressorgan för bevakande av sina intressen.

Andra kongressdagen uppvaktade deputerade från Sveriges folkskollärares förbund samt från de större städernas folkskollärares kongress, vilken samtidigt var samlad i Stockholm, statsministern samt ecklesiastik- och finansministrarne varvid de manliga lärarnes önske-mål i lönefrågan, innefattande proposition om avse-värt höjda dyrtidstillägg under innevarande år fram-fördes. Deputationens talman var herr Anders Johansson, Malmö, som föredrog ett av lärarekongresserna antaget uttalande. Deputationen fick på samt-liga håll ett mycket välvilligt mottagande.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

Å. H. HAMMARSKJOLD.
Förste Statsråd. Godsägare.
— Tuna. — 75 år 20 jan.*

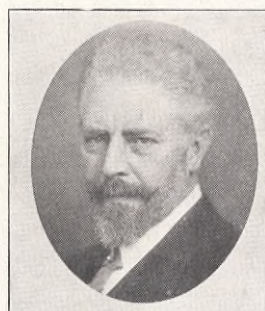
G. F. H. J. JUHLIN-DANNFELT.
Överste. — Stockholm.
70 år 19 jan.*

J. H. FLODIN.
Överdirektör. — Stockholm.
55 år 19 jan.*

C. A. VON FRÆSEENDORFF
Friherre. Borgmästare. — Es-
kilstuna. — 55 år 18 jan.*

O. G. BJÖRCK.
Professor. — Stockholm
50 år 15 jan.*

C. E. E. ÅKERBERG.
Musikdirektör. — Stockholm.
60 år 19 jan.*

C. E. ÖSTERMAN.
Professor. — Stockh.lm.
50 år 11 jan.*

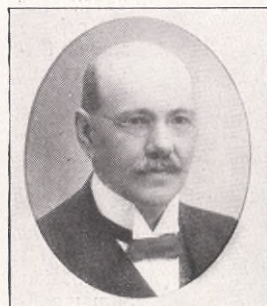
G. B. ÖSTERMAN.
Hovintendent. — Stockholm.
50 år 11 jan.*

I. V. MALMER.
Fil. D.r. Nyutnämnd docent
v. Tekn. högsk.*

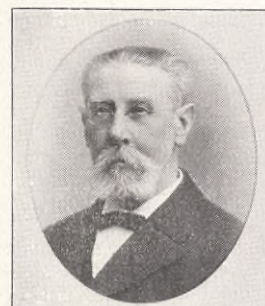
K. H. L. SJÖSTRÖM.
Rektor. — Askersund.
55 år 14 jan.*

A. G. V. M. ERNST.
Rektor. — Växjö.
50 år 2 jan.*

O. V. ÖRSTRÖM.
Fil. Dr. — Stockholm.
50 år 24 dec.*

A. W. CASSÉN.
F. d. Distr.-läkare — Stock-
holm. — 85 år 23 dec.*

L. WOLFF.
Med. Dr. — Göteborg.
60 år 17 jan.*

G. W. BRATT.
Prakt. Läkare — Stockholm.
50 år 16 jan.*

**Porträtt till veckans
Porträttgalleri**

böra vara av **möjlighetast** sene
datum för att införas.

Uppgifter till porträtt

böra ansluta sig till frågefor-
nular från redaktionen. Sär-
skilt påpekas nödvändigheter
av att **alla förnamn** angivas
med tilltalsnamnet helt ut-
skrifvet och understruket
Förbiseende härutinnan ute-
sluter biografi.

Porträtt och biografi

Införas efter begäran från Re-
daktionen, som också bär kost-
naderna. Förslag emottaga-
s gärna.

*Data å sid. 254.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. A. EKHOLM.
F. d. Stadsarkitekt. — Åtösjö.
75 år 3 jan.*

A. JOHANSSON.
Arkitekt. — Stockholm.
60 år 11 jan.*

K. G. GRANBERG.
Konsul, Direktör. — Stock-
holm. 55 år 12 jan.*

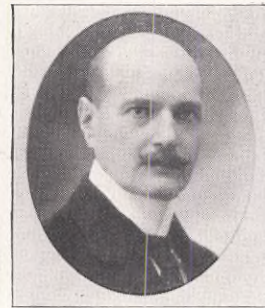
A. FELDT.
Grosshandlande. — Katrine-
holm. 50 år 7 jan.*

W. SONESON.
Grosshandlande. — Malmö.
65 år 18 jan.*

K. W. AHLBERG.
Förste Länmästare. — Härnös-
sand. — 60 år 18 jan.

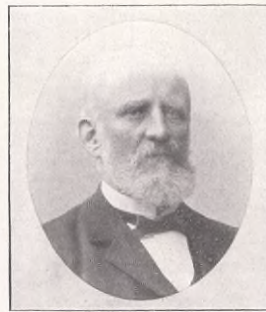
C. L. LAMBÉR.
Riksbansdirektör. — Örebro.
55 år 20 jan.*

G. A. GUSTAFSSON.
Disponent — Ättersed.
45 år 13 jan.*

O. L. WETTERDAL †.
F. d. Bergmästare. — Stock-
holm. F. 38. † 23 dec.*

C. F. THOLANDER †.
Bergsingeniör. — Stockholm.
F. 40. † 26 dec.*

C. SANDELS †.
Fotograf. — Stockholm.
F. 45. † 28 dec.

C. G. A. BERGENSTRÄHLE.
F. d. Överste — Stockholm.
F. 45. † 31 dec.*

C. E. HAEGER †.
Bruksägare. — Lilla Edet.
F. 41. † 29 dec.*

A. P. LEVERTIN †.
Med. Dr. — Stockholm.
F. 43. † 31 dec.*

H. F. LINDER †.
F. d. Läroverksadjunkt. —
Örebro. — F. 45. † 30 dec.*

N. F. LILLIESTRÅLE †.
F. d. Rektor — Sundsvall.
F. 51. † 25 dec.*

* Data å nästa sida.

HUGO HAMMARSKJÖLD. Stud. 63, utg. som arkitekt fr. Konstakad. 69. Åger hälften av godset Tuna i Småland. Länstingsman under 23 år, v. ordf. 97-01 o. 04-05, ordf. 10-19; v. ordf. i Hushållin-sällsk. 99-1900, ordf. 01-07, led. v. Riksd. v. k. 94-96 o. 03-08, av f. k. 09-18. Led. av kyrkomötet 93, 98, 03, 09, 10, 15, 18; ordf. i Nobelstift revision sdn 09. Styrelse i Hultsred-Västerv. järnv. 82-15, ordf. 10-15. Inneh. Hushållin-sällsk. st. gulmedal, hed. led.; led. av Lantbr.-akad. Statsråd o. chef f. Eckles-dep. 06-09. Biografi o. helsidesportr. årg. VII: 19.

GEORG JUHLIN-DANFELT. Utljtn. v. Fortifik. 71, övjltn. där 04, chef f. Svea ing-kår o. t. chef f. Fälttelegrafkåren 04-06, översre v. Fortifik. sistsn. år, chef f. Fortifik.-stabens huvudstaf. o. f. Armeövervaltn. fortifik.-dep. militärbyrå 10-13, i res. sistsn. år. Led. av Krigsvet.-akad.

JOHN FLODIN. Stud. 84, huvr.-ex. 95, e. o. t. j.-man i Järnv.-styr. 97, t. fyrbådr. v. taxebyrån 02, ordf. 08, t. f. överdir. 14, överdir. 15. Led. av järnv.-taxekomm. 07-19, led. i huvudsekr. i 1918 års järnv.-komm. Ordf. i Stockh. stads första hvyresnmd 17. Ordf. i styr. f. Turisttrafikförb. restaur. ant. a.-b. 15. Sekr. i Sv. järnv. 03-13; led. av förvaltn. av telefondir. H. T. Cederrens uppfostr.-fond 09.

CARL VON FRIESENDOFF. Stud. 83, huvr.-ex. 88, v. hvd. 92, borgmäst. i Eskilstuna sdn 98. Led. av dir. f. Länslasar 02, v. ord. sdn 13; ordf. i byggn.-nmd 09; inspektör v. realsk. 10, v. kommunala gymn. 16; led. av kyrkoråd. Led. av styrena f. stadens sparb., elem.-lärov. f. fl.; ordf. i sty. f. egnahemsfören.

OSCAR BJÖRCK. Utg. fr. Konstakad. 82, utl. studier som statsstip. t. 83. Ex. lär v. Konstakad. 89, prof. i figurtekn. i målning där 89, pres. 19. Led. av ett stort antal styr. f. utställn. i in- o. utl. v. ordf. i Balt. utställn.-komm. 14, chef f. konstvärd. Ett flertal arb. i Statens o. ensk. saml. Biografi o. helsidesportr. årg. XV: 35.

ERIK ÅKERBERG. Stud. 80, organ.-ex. v. Musikkonserv. 83, komp.-studier där 82-86, efter utl. stud. kormäst. v. Operan 88-90, musiklär. v. h. latinlärov. i S'ockh. sdn 95. Organ. i Mosaiska synagog. sdn 90, lär. i musikteori v. Rich. Anderssons pianoinst. 96-06, sånglär. i Stockh. borgarsk. 98-12, kormäst. i Mus. fören. 88-1900; kap.-mäst. i Filharm. sällsk. 1900-02, dirig. i Stockh. allm. sångfören. 88-91, i ett flertal sångkör, bl. a. Typograf. kören 89-94, Ceciliaören 03-06, P. B. 91-15, Bellmanskören sdn 95. Komp. operan "Tarantol", orkest. ballader, kantater m. m. Led. av Musik. akad. Sakkunn. i Lärov. överstyr. 05-15, prisdom. o. led. av styr. f. Sv. kvartettsångens befämrj. under flera år; gen.-sekr. v. första sv. musikfesten 06; under fl. år led. av inköpsnmd v. Musik konstfören.

EMIL ÖSTERMAN. Utg. fr. Konstakad. 93, konststudier i utl. som statsstip. 94-98, led. av Konstakad. 1900, ex. lär. där 01-08, v. prof. i målning sdn 14. Sv. kommissarie v. fl. konstutställn. Ett flertal arb. i Statens o. ensk. saml.

BERNHARD ÖSTERMAN. Utg. fr. Konstakad. 94, statsstip. f. utl. studier 97-01, led. av Konstakad. 07, av Soc. nat. des Beaux Arts, Paris, av Kunstlerbund Hagen, Wien. Porträtt- o. genremålare; bl. arb. porträtt av Konungens framstående personer inom det politiska livet o. societeten m. fl. i dagarna uti ämnd t. hovintendant.

IVAR MALMER. F. 84, stud. 03, fil. lic. 11, fil. dr. s. a., ex. o. v.ik. lär. 07-10, provår 10 adj. i Växjö 11-15. Sedan 16 anst. v. a.-b. Thulinverken, 17-18 som teku. chef, nu som chef f. aviatikavd. I dagarna utn. t. docent i flygteknik v. Tekn. högsk., den första docenturen i detta ämne. Undervisn. kommer t. v. att endast omfattas en kortare tids kurs varje år, varför befattn. v. Thulinverken bibehålles. Led. av den svenska deleg. v. de offic. nord. luftfartskonf. 19; ordf. i dess tekn. subkomm. Led. av Växjö drätselk. 15. Led. av styr. f. Landskrona gymnasium 19. Utg. fackskr.

HENRIK SJÖSTRÖM. Stud. 84, fil. kand. 90, kompl. 92, adj. i Link. 02, rektor i Åkershus sdn 06. Stadsfullm. v. ordf. sdn 18. Deputerad i lärov.-lär riksförb. Ordf. i fattigv.-styr. 08-18, ordf. i tax.-nmd. Styr.-led. i sparb. i spritförsäljn.-bol.

GUSTAF ERNST. Stud. 88, fil. dr. 98, doc. i romanska spr. i Lund 97-06, lär. v. Lunds priv. elem.-sk. 96-06; lektor i Skara sistsn. år, rektor i Växjö sdn 10. Stadsfullm. dr. 12-18. Utg. vetenskapl. arb. o. skolb. i franska o. engelska.

OLOF ÖRSTPÖM. Stud. 90, fil. lic. 98, fil. dr. 1900. Docent i statskunskap o. statistik i Lund 92-02. Adj. i Östersund 04, v. Jakobs realsk. i Stockh. sdn 12. Utg. ett flertal hist. biografier, populärvetenskapl. föreläs.

AXEL CASSÉN. Stud. 63, med. lic. 65, sjukh.-lär. v. Sabbatsbergs provsjukh. 65-74, v. Sabbatsb. ålderdomshem. 78. Distr.-läk. i Stockh. 74-99.

LUDVIG WOLFF. Stud. 87, med. lic. 87, med. dr. 89, prakt. läk. i Göteborg sdn 87. Förest. f. stadens poliklinik f. magsjukh. 88-01; intend. o. överläk. v. Särö hafsbadsanst. 02-08. Styr.-led. i Göteborg sjuuköt-byrå, ordf. i styr. f. Göthilda-skolan. Ordf. i styr. f. Göteborg läkarensällsk. 96. Led. av Göteborg. vetensk. o. vittner.-samf. Publ. ett stort antal medicinska upps. o. avhandl. i in- o. utl. tidskr.

Till bild å sid. 245.

Efter framställning av riksantikvarien, fil. doktor Otto Jänse har kyrkorådet i Jämshög, Blekinge län, beslutat att i Statens historiska museum deponera en s. k. "bokörn", en raritet av stort kulturhistoriskt värde, som det är av synnerligen stort intresse få införlivad med museets samlingar. Bokörnar ha troligen ganska allmänt förekommit i de svenska kyrkorna för några sekel tillbaka och utgjorde krönet på något liknande ett notställ varvid fågelns utbredda vingar uppbyro boken. Givetvis förekom sedan grundtypen varierad så att fågeln icke alltid tjänade det direkt praktiska ändamålet utan bara utgjorde en prydnad på bokstället. Ytterligt få av dem är det också som blivit bevarade intill våra dagar.

INNEHÅLL: Majoren friherre O. H. A. Fleming (biografi o. helsidesporträtt). — Kronprinsessan utställer på Ideathemsexpositionen i London. — Prins Vilhelm på forskningsfärd till Centralamerika. — Förre stadhållaren över Elsass-Lothringen furst von Wedel †. — Sir Erik Ohlson. — Attentatet mot Irlands vicekonung. — Folkskollärarekongressen i Stockholm. — Nödhjälpen till Tyskland. — Översvämmingar i Frankrike. — Lustspet "Kärleken står på vakt" på Lorensbergsteatern i Göteborg. — Veckans porträttgalleri. — Karesuandokulturen. Av Ossian Elgström. — En storstadsbild. Novell av Emma Gabrielle de Pourtalès.

GILLIS BRATT. Stud. 89, med. lic. 1900, prakt. läk. i Stockholm sdn 02 som spec. i hals- o. näsjsjukh. Utövar sdn 02 en omfattande o. ansead läraöverksamhet i fysiolog. tonbildn. v. sång. o. tal.

AXEL EKHOLM. Utg. fr. Tekn. elem.-skolan i Norrk. 63, fr. konstakad. 68; anst. å ark.-kontor 70-76, stadsing. o. byggmäst i Oskarshamn 77, stadsarkitekt i Uppsala 78-13. Lär. v. tekn. skolan där 78-06, v. Ulltuna lantbr.-inst. 90-96. Stadsfullm. 96-12. Om b. f. Ståd. allm. brandst.-bolag i Uppsala 89-19; led. av fattigv.-styr. 02-19. Styr.-led. i Tekn. skolan 91-05, ordf. i brandstodskomm. 89-19, i Upps.-fabr. o. hantv.-fören. 92-06, i Upps. fastighetsägarefören. 1900-08. På sin tid led. av landsinget o. hushållin-sällsk.

ARON JOHANSSON. Utg. fr. Chalm. tekn. läroanst. 80, fr. Kon. katkad. 84, studioresor t. 89. Arkitekt i Överint.-äm. 84, anst. v. riksbyggn.-arbetena å Hjelgeandsholmen 90; uppgj. 92 ritningar i riksldags- o. riksbankshus där, vilka fastställdes 94 o. efter vilka dessa byggnader uppfördes och togos i bruk resp. 05 o. 06. Bl. övriga arb. Stockholms stads sparbank, ett flertal byggn. för Riksbankens avd.-kontor i landsorten o. andra bankbyggn. Led. av Konstakad.

KARL GRANBERG. Verkst. dir. f. Granbergs a.-b., Stockholm. Cubansk konsul sdn 04.

AUGUST FELDT. Affärsman i Katrineholm. Sekr. i Sörm. minuthandl. förb., ordf. i styr. f. Katrineh. m. n. handl. fören. ordf. i styr. f. Köpmännens varuförsäkr. bol. Tidigare ordf. i komm.-st. led. av stadsfullm., drätselk., beredn.-utsk. v. ordf. i skolstyr. v. brandchef. Led. av styr. f. Katrineh. komm. mellanskola o. Katrineh. ensk. lärov.

WILHELM SONESON. Grund. på sin tid snickerifirma Wilh. Soneson, efter en betydande utveck. bild. t. aktiebolag; led. av dess styr. samt av styr.na f. Sv. Bindgarnefabr. a.-b., Maskinfabr. a.-b. Thule, Stoc'camöllans a.-b., Rönneådalens a.-b.

CHARLES LAMBER. Stud. 84, anst. i Riksb. i Göteborg 85, kamrer v. avd.-kont. i Karlskrona 93, verkst. dir. v. avd.-kont. i Visby 07, i Örebro sdn 12. Huvudman i sällsk. D. B. W:s sparb. 10-11, på sin tid v. ordf. i styr. f. Visby stads elektr.-verk, Gottl. skarsp. o. jägargille, ordf. i styr. f. Riksb. avd.-kontor i Visby, led. av styr. f. Liljewalchska donat.-fonderna. Sdn 13 sekr. i Örebro l. jaktv.-fören.

GUSTAF ADOLF GUSTAFSSON. Delägare i Västgöta väfnads a.-b. Länstingsman 14. Mångårig ordf. i kommunalnmd, tax.-nmd o. fattigv.-styr.; led. av vägnstyr. i utl. v. styr. f. Falkenberg järnv. a.-b. Sdn 16 kontrollant v. a.-b. Göteborgs banks avd.-kontor.

LUDWIG WETTERDAL. f. Bergsex. 62, elev v. Falu bergssk. 63-64, ing. v. Huså kopparv. 65, ing. v. Falu gruva 66-72, v. St. Koppbergs m. fl. järngruvor t. 93, bergmästare i Gävle-Dala bergm. distr. 93-03. Lär. v. Falu bergsk. 72-91.

CARL THOLANDER. f. Avg.-ex. fr. Tekn. inst. 61, fr. Falu h. bergssk. 64; efter anst. v. Bofors o. Söderfors bruk hytt- o. bessemering v. Sandviken 72, förvalt. v. Söderfors 77, v. Långshytan 83-1900; därefter bosatt i Stockholm.

GILLIS BERGENSTRÄLE. Utljtn. v. Upl. reg. 75, kap. v. Gen.-staben 98, major där 01, övjltn. v. Göta livg. 04, överste chef f. Västerorrnl. reg. 07-15. Ordf. i Stockh. skytteförb. 04-07. Utg. "Historiska anteckningar om Kungl. Göta livgarde".

EMIL HAEGER. f. Prakt. v. Motala verkst. o. som maskinist på in- o. utl. farv.; ing. v. de stora anlägg. f. pappersbruk, spinneri o. sockerbruk i Mölndal 67; verkst. dir. o. disp. f. Sörstafors trämassfabr. a.-b. 75. Grundl. 82 Lilla Edets pappersbruk vilket under hans ledning fick stor omfattning o. ombild. t. aktiebolag, v. vilket tillv. nedlades 18. V. ordf. i styr. f. Lilla Edets Edets järnv. a.-b. v. ordf. i skolråd. En av stift. av Sv. pappersbruksfören. o. ständ. led. där.

ALFRED LEVERTIN. f. Stud. 61, med. lic. 74, med. dr. 77. Assist. v. Zanders medikomek. inst. i Stockholm 76-84, intend. v. Medevi brunn 76-79 o. 94-04, läk. v. Marstrandens havsbadsanst. 80-82, intend. f. Varbergs havsbadsanst. 83-93. Förestånd. f. Östermans medikomek. inst. f. Stockh. 85-03. Docent i balneologi v. Karol. inst. 93. Avd. förestånd. f. Nya Zanderska medikomek. inst. å Östermalms 03. Läk. v. Ystads salt-sjöbad 05-10, v. Värml. Eds vattenkuranst. 11. Balneolog. förf. Medarb. i Nord. Familjebok.

HJALMAR LINDER. f. Stud. 64, fil. dr. 75; efter lär.-tj.-göring i Strängnäs adj. i hist., geogr. o. svenska spr. i Örebro 79-10. På sin tid ordf. i styr. f. Pauvres hontoux, skolrådsled., led. av styr. f. Novemberstift samt sekr. i länets fornminnesfören. Egnade stort intresse å Örebro stads historia.

FREDRIK (FRITZ) LILLIESTRÄLE. f. Stud. 69, fil. lic. 88, fil. dr. 89, v. lektor i Nyköping 86-87, v. adj. 87-89, v. lektor i Hålsingborg 89-92, lektor i Sundsvall 92, rektor där 08-16. Just. min. omb. i tryckfrih.-ärenden sdn 97. Hist. förf.

Herrar Fotografier.

Med anledning av på vissa håll synnerligen godtyckliga prisberäkningar vilka kommit till synes efter återgivande i H. S. D. meddela vi härmed att

Prisuppgift bör medfölja insänd fotografi
— utom från firmor med vilka prisavtal föreligger. Antingen antages priset för eventuell reproduktion eller åter-sändes fotografien. — När icke pris blivit sålunda åsatt fotografi honoreras efter vår vanliga beräkning.

REDAKTIONEN.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Ståln.-Gbg.

DEN HOTANDE ÖVERSVÄMNINGEN I PARIS. Seinen stiger högt över gator och torg.

Forts. fr. sid. 248.

efter årsskiftet inträtt har vattenståndet emellertid varit i sjunkande och läget väsentligt förbättrats.

*

Till bild å sid. 243.

Direktör C. André, grundaren av "Schwedische Heilgymnastik und Massage" i Hotell und Kurhaus St Blasien, Schwarzwald, fyllde den 18 dec. 60 år. Svensk till bördan utbildade sig herr

André i hemlandet till sjukgymnast och massör samt praktiserade, efter avlagda examina, på olika platser i utlandet. År 1891 grundade han det ovannämnda institutet, för vilken han sedan stått som ledare. Genom denna sin verksamhet, vilken rönt det livligaste erkännande, har direktör André i stor utsträckning bidragit till att göra den svenska sjukgymnastiken känd och värderad i utlandet. Direktör André är själv mycket skicklig i sitt yrke och åtnjuter det största förtroende. Som bevis härför kan nämnas att han nyligen varit kallad till slottet Salem för att någon tid behandla prins Max av Baden.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

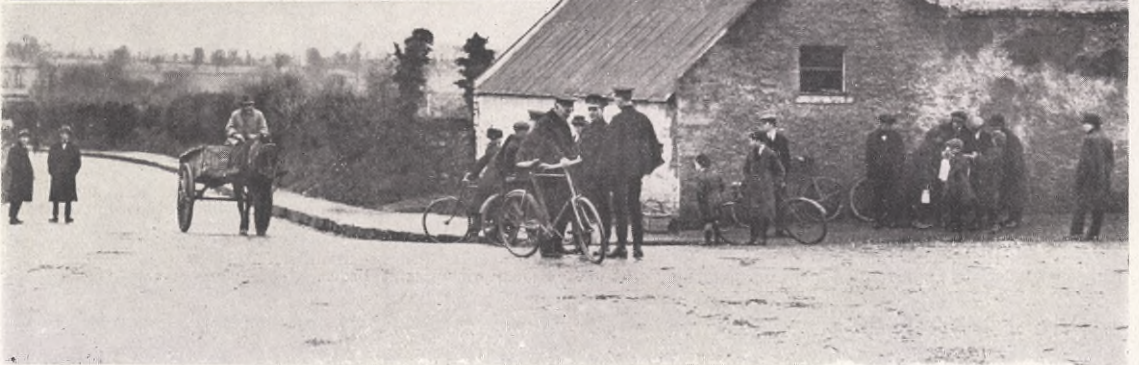
SEINEN ÖVERSVÄMMAR. Kajer och magasin under vatten.

Irlands vicekonung fältmarskalken lord French var nyligen föremål för ett av de irländska revolutionärerna iscensatt attentat, vilket emellertid trots den omsorgsfulla planläggningen och det djärva utförandet fullständigt misslyckades. I anslutning till ett i n:r 14 infört porträtt av vicekonungen lämnade vi en utförlig redogörelse för de händelser, som stodo i samband med attentatet, och hänvisa därtill.

Till bild å sid. 244.

Den kända tyska flygmaskinsfirman Siemens & Halske A. G. i Berlin demonstrerade den 7 jan. i Stockholm en av sina modärna jagare, en liten jaktmaskin med en motor om 240 hästkrafter. Piloten, hr Rödschinka, utförde en rad utomordentligt djärva flygmanövrer, loopings, störllygningar m. m., vida överträffande vad man tidigare här i landet fått bevittna av dylika sensationer och ägnade att framhäva maskinens överlägsenhet.

Efter fotografier.

Klick: Kem. A.-B. Ernst Silfverparre, Bildn.-Gbg.

ATTENTATET MOT VICEKONUNGEN AV IRLAND, LORD FRENCH. *Se n:r 14.* Överst: VICEKONUNGENS B L omedelbart efter attentatet, med märken efter skotten. — Därunder: PLATSEN DÄR ATTENTATET ÄGDE RUM.

I fler fotografier.

Klick: Kem. A.-B. Ernst Silfverparre, Bildn.-Gbg.

DEMOKRATISK PARTIDAG I LEIPZIG: Senator Petersen (X), Hamburg, partiets nyvalde ordförande efter partimötet.

Littertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller oivillkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.